

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

DE VOCABULIS

βουγάϊος, βούβρωστις, βούπαις

AC SIMILIBUS.

SCRIPSIT

LUDOVICUS DOEDERLEIN.

Neminem ex veterum grammaticorum numero adeo reconditae doctrinae laude dignum esse tantumve conferre ad linguae Graecae varietatem cognoscendam arbitror, quam Hesychium, cujus librum Davides Ruhnkenius, at qualis existimator! incomparabilem Graecae eruditionis thesaurum, negavit se unquam fere de manibus ponere. Quamobrem in eo glossario nulla cujusquam vocabuli forma quamvis insolens, inaudita, absurda denique esse videatur, temere commutanda, et quicquid asseverat autor de dialectis, si non credule accipiendum, at non dissimulandum est. Enimvero dissimulavisse hanc talis lexicographi glossam T. I. p. 745. Βοῦ· τὸ μέγα καὶ πολὺ δηλοῖ. Λάκωνες, et prorsus contempsisse videntur ii, qui Homerica quoque vocabula βουγάϊος et βούβρωστις in eandem rationem explicare non dubitarunt. Quod si *Doricae* dialecto ea accenseret Hesychius, futile grammaticorum jure suspiceris praeceptum; nunc *Laconum* dixit vocabulum, id quod rem potius ac veritatem, quam commenta literatorum redolet. Igitur in Homerica ista vocabula paulo accuratius inquiram, si forte demonstrando, illud verborum compositorum genus ab Homerica, Ionica et Attica dialecto abhorreere, Hesychii fides et autoritas aliquantulum juvari possit.

Βουγῳῖος his usurpavit Homerus, primum Il. XIII, 824, ubi Hector Ajaci Telamonio ferociter provocanti et exitium minitanti respondet:

Αἴαν ἄμαρτοεπὲς, βουγῳῖε, ποῖον εἵπες!

Nihil verius ibi illa est explicatione, quam Eustathius conservavit: ὁ ἐπὶ βοῖ ἦτοι ἀσπίδι γαίων· Αἴαντος γὰρ παρὰσημον ἢ ἀσπίς, et Schol. Venet. τὸ βουγῳῖον ἀκουστέον διὰ τὸ ὑπερμεγέθη ἔχειν βοείαν ἀσπίδα. Nam ut Jupiter τεραπικέραυνος, ut Diana ἰοχέαιρα, ut Briareus cum aliis κνῶδεῖ γαίων, (γαίηοχος enim, quem quidam ὄχοις γαίοντα esse voluerunt, consulto omisimus,) sic Ajax ἀσπίδι γαίων audit. Vid. v. 710. Non diversus, sed paulum generalior ejusdem epitheti sensus est, quum Odyss. XVIII, 79, ubi Antinous Irum improviso Ulyssis corroborati adspectu perculsum stimulat simul ac terret,

Νῦν μὲν μὴτ' εἵης βουγῳῖε, μήτε γένοιο!

virum fortem et Ajaci similem significat, modo ita, ut feci, verba distinguantur neve vocativus commate a praecedentibus dirimatur. Obtinet enim hic quoque illud idioma, quo praedicatum a vocativo attrahitur, ut in Theocriteo: ὄλβιε πῶρε γένοιο! vel in Latino: *Macte puer virtute tua!* de quo attractionis genere accuratissime egit Kruegerus in Diss. in Sebodii Archiv für Philol. T. II. p. 274. Fugit ea ratio Eustathium, in εἵης praedicatum latere existimantem; non item Scholiastam Ambros. ut qui junxerit jungenda: λέγει δὲ, μὴτ' εἵης μέγας, μήτε γένοιο. Itaque non per convicium quidem, sed petulanter tamen et ironice hoc Antinous, *Noli*, inquit, *dicere, fortem te vel esse vel manifestum fore*. Nam μὴ εἵης h. l. est pro μὴ εἶναι λέγε. Similiter Aesch. Theb. 1044.

ΚΗ. τραχὺς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.

ΑΝΤ. τράχυν' ἄθαρτος οὗτος οὐ γενήσεται.

plane ut κοῖνον in Lucae Actt. App. XI, 15. Nam Schol. interpretatio: σκληρὸς ὑπαρχς prorsus inepta est. Tac. Ann.

III, 9. *Eaque res agitata rumoribus ut in agmine atque itinere crebro se militibus ostentavisset*, i. e. ut . . . *se ostentavisse diceretur*. De optativo imperativi interdum vice fungente vid. Thiersch. Gram. p. 520. *Γένοιο* autem quo sensu verbo εἴης opponatur, ex iis locis apparet, quibus pro ipso εἶναι positum videtur. Est etiam semper ibi *se praebere certa quadam occasione*. Herodot. III, 148. *Τοῦτο καὶ δις καὶ τρίς ἐλπόντος Μαιανδρίου, ὃ Κλεομένης δικαιοτάτος ἀνδρῶν γίνεται*. Thuc. II, 71. VI, 14. Soph. Oed. C. 291. Oed. T. 54. Eur. Med. 584. Caeterum quod legimus *βονγαῖος*, haud dubie analogiae magis convenit, quam Zenodotea scriptura *βονγγῖος*, qua Ionismus iuvare videbatur. At enim *γαῖω* praeterquam in *γέγηθα*, *γηθέω*, non mutat vocalem, sed retinet, ascito digamma in *γαῦρος*, vel, si hoc quidem adjectivum a *γηρῦειν* potius ducendum sit, *ἀγανός* et *gaudeo*.

Absterriti sunt ab hac simplicissima ratione interpretes communi quodam errore, quod in conviciis esse *βονγαῖος* credebant cum Plutarcho de aud. poet. T. VI. p. 126. Reisk. Hinc monstra illa veriloquiorum, ut apud Eustathium: ὁ δυσκίνητος καὶ μὴ ποδώκης, ἀλλ' οἷον βοῦς τις πονῶν περὶ γῆν, et similia commemoratu maximam partem indigna. Addo unam, quae Zonarae propria est, p. 398. *βονγαῖος· μεγαλόσωμος* h. e. *μεγαλοσώματος*. Hodie Apollonii Sophistae vicit sententia aliorumque ex veteribus, ut paraphrastae et Plutarchi Q. Gr. T. VII, p. 196, qui *βονγαῖος* per *μεγάλως γανριῶν* vel *μεγάλαυχος* explicant, qui tamen, ut de *βου* — taceam, vix poterunt approbare, in *γαῖω* notionem *exsultandi*, nedum *insolentiae* inesse. Bina praeter locos Homericos hujus vocabuli vestigia reperiuntur, quorum unum, quod *Νίκανδρός* φησι, teste Schol. Ven. ὅτι *Δουλιχιῶται καὶ Σάμιοι τοὺς ἐσθίοντας τὸ γάλα, μηδὲν δὲ ἰσχύοντας, βονγαῖους καλοῦσιν*, quo ferat ac pertineat, extricare nequeo. Deinde apud Lycophronem, ut memorat Etym. M. (s. v. *στέφρος*) Hercules vocatur *βονγαῖάδας*, διὰ

τὰς Γηρυόνον βοῦς. Id vocabulum non dubito quin poeta prave eruditus pro βουκόλος usurpaverit. Nam ipsum Homericum βουγαῖος quidam ex veteribus aut scripserant βουκαῖε, aut in eum sensum explicuerant: βουκαῖος ὁ ἀγροῖκος. Est autem nomen βουκαῖος seu βούκαιος vocabulum Doricum, quo utuntur Theocr. id. X, 1. 57. Nicand. Ther. 5, et Fragm. 35. ed. Schneid., non compositum illud ex καίω sed derivatum a βοῦς, βοῦκος, i. q. βοώτης, inserta litera κ, quae hiatui caveret, ut in ἐνδυκέως, ἀτρεκέως. Hesych. s. v. βουκαῖος· βουκόλος· οἱ δὲ θεριστής.

De altero vocabulo βούβρωστις tanto difficilior est quaestio, quod non ex Scholiastis vera ratio deligenda, sed conjectando eruenda et contra grammaticorum consensum tutanda est. Videamus totum locum, II. XXIV, 551.

ὃ δέ κε τῶν λυγρῶν δοίῃ, λωβητὸν ἔθηκεν
καὶ ἐκακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει
φοιτᾷ δ', οὔτε θεοῖσι τετιμένος, οὔτε βροτοῖσιν.

Quotusquisque hodie dubitat, quin per βούβρωστις ingens fames vel, ut cum Virgilio loquar, *improba ventris rabies* significetur? Asseverat hoc quidem Eustathius p. 1502. βούβρωστις κυρίως κατὰ τὸ τῆς λέξεως ἔτυμον ὁ μέγας λιμὸς ἢ μεγάλη πείνα καὶ ὡς εἰπεῖν βούπεινα, ἢ πολλὴ τῆς βρώσεως ἔφεσις· δηλοῦ καὶ ἀπλῶς τὴν μεγάλην ἀνίαν, ὅφ' ἧς ἄσπιτοι πολλοὶ γίνονται. Paulo aliter Etym. Gudian. p. 113. Βούβρωστις ἢ μεγάλως ἐσθίουσα ἀνία ἢ λιμὸς τὸ σῶμα — ubi ἐσθίων videtur excidisse. Accedunt autoritates poetarum, Callimachi, qui in hymn. Cer. 103.

νῦν δὲ κακὰ βούβρωστις ἐν ὀφθαλμοῖσι κάθηται.

idem aperte dixit, quod v. 24. βούπειναν dixerat. Oppiani Hal. II, 207.

ἀλλ' ἀτέλεστον

λυσσομανῇ βούβρωστιν ἀναιδέϊ γαστρὶ φυλάσσει.

Agath. Scholast. Ep. 74. (Anth. Graec. T. IV. p. 51. ed. Jac.)

Εἰ γὰρ αἰὲ βούβρωστιν ἔχεις Ἑρυσίχθονος αὐτοῦ.

et ipsa quoque analogia vocabuli βούβοσις · πολυφαγία ap. Hesych. T. I. p. 746.

Sed vellem quispiam mihi scrupulos aliquot evelleret. Nolo vel probare absurdum Schol. Ven. argumentum, οἱ δὲ ἀποδιδόντες λιμὸς ἀγνοοῦσιν, ὅτι οὐ λιμώσσει Πρίαμος, ἀλλ' ὀδυνᾶται, vel exagitare formam, tanquam ut βρωῶσις ita βούβρωσις requiratur. Nam non modo extat ea ipsa scribendi ratio apud Zonaram et in edd. Ald. et Flor., sed defenditur altera ratio vocabuli μνησις sive μνηστις analogia, et femininum adjectivi βουβρώστης esse potest, sc. νόσος; sed tamen duplex restat dubitatio vel importūnitas potius, si *famem* hoc vocabulo indicari statuimus; primum enim assequi non possum, cur βούβρωστιν dicere maluerint Graeci quam βούλιμον, siquidem *fames* cruciatui esse solet, non *edacitas*, quae in vitiis potius quam in malis ponitur. Deinde mirabor, si id potissimum poenae divinae exemplum commemoravit poeta, quod rarissimum fuit et haud scio an singulare, atque in uno Erysichthone editum, quae et ipsa fabula, ut nostrae quidem notitiae, non antiquiorem quam Callimachum habet autorem. Nam Phinei esuries prorsus dissimilis est. Simplicius agamus cum Homero, duce Snida, quocum consentit Etym. M. βούβρωσις δ' μέγας λιμός· εἴρηται δὲ ὅτι βοῦς λυμαίνεται καὶ τὰς βοῦς βρωῶσιν ποιεῖ, lepide explicante Porto: »Homines enim ad boves mactandum et comedendum impellit et adigit.« Igitur relictis, quae in his nugae sunt, hoc arripio ac teneo: ἡ βούβρωστις boves cruciat, nempe οἷστρος est; vocabulo non aliter formato, quam βούπηρηστις, quo nomine utrum eadem bestiola an similis tantum significetur, num muscarum an scorpionum generi accensenda sit, non mei est iudicii; nam plurima bestiolarum boves vexantium extabant et genera et nomina, siquidem praeter οἷστρος (quod vocabulum non ab οἷστός sed ab οἰδάω originem duxit, ut βούπηρηστις a πρήθω), et μύωπα memorantur βουτύπος et βου-

δάκη et βουσός et βουκόλος: nam ex Hesychii glossa: βου-
κόλοι οὐ μόνον οἱ τῶν βοῶν νομεῖς, ἀλλὰ καὶ ζῴα τινα
οὕτω καλοῦνται, elucet, proprie, non tropice oestrum ita
dictum esse ab Aesch. Suppl. 308. Idem fortasse est βου-
κολίγη, ab Hesychio quidem per κίγκλος explicata. Addo
alia quaedam, quae ego quidem ad idem genus refero: ut
Zonar. Lex. p. 402. βουτόρα· τὰ πλήττοντα τοὺς βόας, ubi
ζῶα intelligo. Suid. s. v. βουτρίσα· ὄνομα ὄφρεως, quod a
τρύω ductum est. Etym. Gudian. p. 112. βοίκινον· ἐκ τοῦ
βοῇ καὶ τοῦ κίνησις· βοῇ κενὴ ἢ βοῇ κοινή. Imo est *animal
loves exturbans*, idem fortasse, quod κινώπεδον, κινωπη-
στής, κίναδος. Oestrus autem

Asper acerba sonans, quo tota exterrita silvis

Diffugiunt armenta,

de quo Hom. Odyss. XXII, 299.

Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὧς ἀγελαῖαι,

Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν.

Plerumque *μανίας* (vocabuli Homero ignoti) symbolum esse
constat, et ejus quidem, quae captum exagitat et certa
sede conquiescere non patitur, quaeque οἰστροπλήγη Inachi
filiam ἐπὶ χθόνα δταν ἤλαυνε. Latini hoc vesaniae genus
fere *lymphaticum morbum* vocare solent; vid. Synonym.
Lat. T. II. p. 17.

Jam vide, utrum meus hic sermo sit, an locupletiores
testes tale quid adseveraverint. Hesych. s. v. Βούβρωστις. με-
γάλη πενία. λύπη. ζώφιον. μέγας λιμός. λύμη. φθορά. φθονός.
quod idem vocabulum de οἴστρο usurpat Zonar. p. 1431.
Οἶστρος. ἢ ζωύφιον τι τοὺς βοῦς ἐρεθίζον ἐν τῇ καύσωνι.
Apud eundem corrupte repetitur T. II. Οὐβρώστις, βουβρω-
στις· ἢ οὐβρώστης, unde hoc quidem colligas, masculini
quoque formam βουβρώτης, ut οἶστρος, μύωψ, in usa fuisse.
Porro Schol. Venet. vulgari interpretationi addit: ἐνιοι δὲ
τὴν βούβρωστιν τὸν οἶκτρον ἐξεδέξαντο, teste Villoisino, quod
Im. Bekkerus, ut videtur, tacite in τὸν οἶκτρον commutavit,

suadente Heynio, confirmante Etymologo Magno. Atqui οἶκτος etiamsi poetice ac tropice possit infortunium ipsum significare, quum nihil proprie sit, nisi infortunii consequentia, tamen vix quadrat glossae in locum. Equidem non dubito quin, sive Scholiasta corruptus est, sive ipse corruptit eum, quem exscribebat, glossematis autor tradiderit: ἐνιοι δὲ τὴν βούβρωστιν τὸν οἶστρον ἐξεδέξαντο. Atque sic, postquam haec omnia perscripseramus, incorrupte legi vidimus apud Schol. Plat. p. 152. Ruhnk. Βουβρῶστις· πονηρία ἢ μέγας λιμός· οἱ δὲ οἶστρον ἢ ἀσθένειαν.

Non mirarer, si tale interisset bestiolae nomen in tanta synonymorum copia, id quod Latino cuidam nomini accidit: Senec. Ep. 58. p. in. *Hunc quem Graeci oestrum vocant, pecora peragentem et totis saltibus dissipantem, a silum nostri vocabant.*— Puto intelligi, istud verbum interisse. Sed non tamen interiit plane. Nam Nicand. Ther. 785. scorpium cuiusdam naturam sic describit:

Ἄλλος δ' ἐμπέλιος· φορέει δέ τε βοσκάδα νηδὺν
εὐρεῖαν· δὴ γὰρ τε ποηφάγος ἐστὶν ἄητος,
Γυιοφάγος· βουβῶσι τυπὴν ἀλίσστον ἰάπτει
τοίῃ ἢ βούβρωστις ἐνέσκληκεν γενέεσσι.

Miratur Schneiderus, facile ille princeps in hoc doctrinae genere, et suspectum habet epitheton ποηφάγος, »nemo enim alius herbis victitantem scorpium prodidit.« Vid. Cur. poster. p. 266. Quid si βοηφάγος scribamus? quae forma Nicandro non indignior est, quam βοηνόμος Theocrito, quanquam unicum hoc exemplum novit Loebekius ad Phryn. p. 681. Adiectivum βοηφάγος praeter Hesygium: βουφάγος. πολυφάγος, bis legitur de leone. Vid. Jacobs ad Anth. Graec. T. VIII. p. 86. Nulla in Nicandri verbis inest significatio, quasi βούλιμον efficiat ἢ βούβρωστις; nisi quod Eutecnus Sophista, Theriacorum metaphrastes, suo ex penu haec addidit p. 319. ed. Bandin.: τὸ δὲ τοῦ πλήγματος αὐτοῦ, λιμὸν (Bandin.: πλήγματος

αὐτῷ λοιμὸν) ἐμποιῆσαι, ὁτρωῶν βαρύντατόν ἐστιν. Neque supra v. 409.

Εἰ δ' ὅλοη βούβρωστις αὔδρείῃφι πελάσσει,
αὐτοῦ οἱ θάνατός τε καὶ ὠκεία μοῖρα τέτυκται

potest *fames* intelligi, quod visum est Spanhemio ad Callim. p. 802. Etiam Plutarchum dubitationis nostrae socium proferre possum, qui quum Sympos. VI, 8. (Tom. VIII, p. 771. ed. Reisk.) de βουλίμῳ disserere coepit, ἐδόκει δέ, inquit: ἡ βούβρωστις ἔτερόν εἶναι. Τὸ δὲ τεκμήριον ἐλαμβάνομεν ἐκ τῶν Μητροδώρου Ἰωνικῶν· ἱστορεῖ γάρ, ὅτι Σμυρναῖοι, τὸ παλαιὸν Αἰολεῖς ὄντες, θύουσι Βουβρώστει ταῦρον μελάνα, καὶ κατακόψαντες αὐτόδορον ὀλοκάντοῦσιν. De eodem nomine Schol. Vict. ad locum Homericum: οἱ δὲ δαίμονα, ἥνπερ (vel παρ' ἧ, ut scribit Eustathius) κατηρώντο τοῖς πολεμίοις· εἶναι δὲ αὐτῆς τὸ ἱερὸν ἐν Σμύρνῃ. Verisimile est, βούβρωστιν cognomen quoddam Furiae apud Smyrnaeos fuisse, quae dea cum sub Εὐμενίδων, et Ἀρῶν, aliis multis nominibus, tum etiam sub Μανίας cognomento colebatur, testante vel coniectante saltem Pausania VIII, 34. Ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ τῆς λεωφόρου θεῶν ἱερὸν· καλοῦσι δὲ καὶ αὐτὰς τὰς θεὰς καὶ τὴν χώραν τὴν περὶ τὸ ἱερὸν Μανίας· δοκεῖ δέ μοι, θεῶν τῶν Εὐμενίδων ἐστὶν ἐπίκλησις. Illa itaque Dea, ut videtur, a Smyrnaeis invocabatur, ut hostium φρεσὶν ἐμβάλοι ἄγχιον ἄτην vel perversa consilia, ut Erinys Agamemnoni. II. XIX, 87.

Postquam satis demonstravisse mihi videor, βονγάιος et βούβρωστις idem fere esse quod ἀσπιδοφόρος et βούπρηστις, de vocabulo βούπαις disserendum est, quod apud antiquae comoediae poetas primum legitur. Aristoph. Vesp. 1245.

Ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον, ὃν βούπαις ἔτι
εἶλον διώκων λαιδορίας ψήφοιν δυοῖν.

Poll. Onom. II, 9. μειρακύλλιον καὶ βούπαις, παρ' Εὐπόλιδι, quae tamen ultima duo verba desunt in Ms. Iungermanni. Hoc quoque vocabulum certatim grammatici

ita explicant, ut *βον*—sit *μοῖρα ἐπιτατική*. Vid. Etym. s. v. et Apollon. Soph. Lex. s. *βονγάιος*. Schol. ad Eur. Phoen. 28. Fest. s. v. *bulimam*. Quemnam igitur *βούπαιδα* vocari putabis? Puerum immani corpore, credo, vel eum saltem, qui puerilis aetatis mensuram excedat. At enim certa quaedam aetatis humanae ac pueritiae pars hoc nomine appellabatur. Straton. Ep. 94. in Anth. Gr. T. III, p. 89.

παῖς φιλόπαις λέγεται, Διονύσιε, κοῦ φιλοβούπαις. Ammon. s. v. *γέρων*, Aristonis cuiusdam vel, ut Valckenario videtur, (Animadv. p. 51.) Aristophanis grammatici auctoritate munita haec docet post alia et similia: *παῖς οὐ διὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων δυνάμενος ἵεναι. τὴν δ' ἐχομένην ταύτης ἡλικίαν οἱ μὲν πάλληκα, οἱ δὲ βούπαιδα, οἱ δὲ ἀντίπαιδα, οἱ δὲ μελλέφηρον καλοῦσιν. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἔφηρος κ. τ. λ.* quae exscripsit Eustathius ad Il. XIII, 824. His parum convenit, quod idem Ammonius paulo post p. 109. *παῖς, ἀντίπαις καὶ βούπαις διαφέρει. παῖς μὲν γὰρ ἔστιν ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ. ἀντίπαις δὲ ὁ ἐκβεβηκώς του παιδὸς τὴν ἡλικίαν καὶ ἤδη πρόσηρος. βούπαις δὲ ὁ μέγας παῖς*, Fuerunt autem et alia eiusdem vocis synonyma, omissa ab Alexione, Aristophanis epitomatore: Hesych. Tom. II. p. 425. *λαόπαις. βούπαις*. Et p. 414. *λαίσπαις. βούπαις*. *Λευκάδιοι*: quae nomina omnia, ni fallor, non significatu, sed loco et dialecto differebant, plane ut illa vocis *ἔφηρος* synonyma, quae diserte Ammonius s. v. *γέρων* inter populos Graecos divisit. Mihi *βούπαις*, etsi Moeris doceat p. 97. *Βούπαις Ἀττικῶς ἕξακμος Ἑλληνικῶς*, tamen Laconicum vocabulum fuisse videtur, quanquam ne hoc quidem ex *βον* — i. e. *μέγα* compositum, sed ex *βοῦα*, id quod Riemero quoque in mentem venit in Lex. s. v. *ὠβή*. Hesych. Tom. I. p. 745. *Βοῦα. ἀγέλη παίδων*. Etym. M. p. 208. *βονόα ἀλγεῖ τις τάχα θ' αἱ βουσόαι*, quae Hemsterhusius ad Hesychium T. II. p. 1294. ad glossam: *συμβουαδεῖ*. (leg. *συμβουαδδεῖ*) *ἐπερμαχεῖ. Λάκωνες*, probante

Valckenario ad Theocrit. Digr. IV. p. 274, et ex parte C. O. Müllero in Doriens. T. II. p. 302. sic emendavit: *βουόα· ἀγέλη — τετάχαθ' αἱ βουόαι· ἀντὶ τοῦ βουόαι κ. τ. λ.* Itaque *βούπαις* eum, opinor, significabat, qui *βούας* Laconicae pars esset, ut *βουάγορ*, qui ejusdem dux esset. Vid. Hesych. s. v. *βουάγορ* et *κατράγοντες*. Hinc Comici Athenas transtulerunt ac suae poesi reservaverunt, donec in *κοινὴν γλῶσσαν* transiit. Huius vocabuli ad analogiam *βούνευρος* seu *βούνεβρος* effinxit fabularum Aesopearum scriptor fab. 39. Apud reliquos scriptores rarissime reperi *βούπαις*. Apoll. Rhod. I. 760.

*Ἐν καὶ Ἀπόλλων Φοῖβος οἵστέων ἐτέτυκτο,
Βούπαις οὐπω πολλός.*

Antip. Sidon. XXX. in Anth. Gr. T. II. p. 14. Iac.

Βούπαις ὠπόλλων τόδε χάλκεον ἔργον Ὀνατᾶ.

coll. Phurnuto de N. D. p. 70. (p. 22. ed. Wetsten.) *Βούπαιδος ἡλικίαν Ἀπόλλων ἔχει, καθ' ἣν καὶ οἱ ἄνθρωποι εὐ-ειδέστεροι ἑαυτῶν φαίνονται.* Idem vocabulum, praeterquam quod *piscem* quendam teste Hesychio significabat, longe diversa potestate in Ep. Straton. 88. usurpatum est, ubi *μέλισσαι βούπαιδες* sunt *παῖδες βοῶν, βοηγενεῖς*.

Ac nunc denique ad eam vocem pervenio, in qua prima *βου* — vim habet intensivam, ad *βούλιμος, βουλιμιᾶν*, quo Xenophon *φιλολάκων* usus est, Anab. IV, 5, 7. Cyrop. VIII. aliquoties. Solius scriptoris huius auctoritatem profert Pollux, Onom. VI, 31. *πείνα. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς καὶ κενάγγιον εἰρηκε, Ξενοφῶν δὲ βούλιμον.* Et II, 217. *καρδιώτειν· οὕτω δὲ Λωριεῖς τὸ παρὰ Ξενοφῶντι βουλιμιᾶν καλοῦσι.* Sed ne Aristophanes quidem aspernatus est, Plut. 874; et illud quoque *βουλιμιᾶ τὰ βαλάντια*, quod est apud Grammat. in Bekk. Anecdott. T. I. p. 30, comicum Atticum, Menandrum fortasse, redolet.

Ab Alexandrinis inde poetis quaedam celebrari coepta sunt eiusmodi composita, ut *βούπεινα* Lycophr. 581. Cal-

lim. Cer. 24. et *βουσκαφεῖν* Lycophr. 434; reliqua autem eius generis vocabula non nisi grammaticorum et glossatorum testimoniis nituntur, quorum certissima nunc recensebo.

βούσκα. τὰ μεγάλα σῦκα ap. Hesych. et Zonar. s. v. Etym. M. s. *βούπαις* et Apollon. Soph. s. *βουγάις*; plane ut *bumelias* et *bumastus*, *bumamma*, quae fraxini et uvarum nomina Latini servaverunt scriptores.

*βουβάρα*ι, μεγάλα. *βούβαρα* μεγάλα. *βουβάρας* .. καὶ μέγα βάρος ἔχων καὶ ἀνχένα, ἣ ὁ μέγας καὶ ἀναίσθητος ἄνθρωπος, unde fortasse glossa s. v. *βοῦς* p. 755. ἣ ἀσπίς. βάρος. ἀργός. ita fere corrigi poterit: ἣ ἀσπίς. ἣ βάρος ἔχων, ἀργός. Similiter *βούβαλον* et *βούπαλον*· μέγα καὶ πολὺ.

βουπρήνες. κρημνοὶ μεγάλοι καὶ λόφοι.

βούρυντος ποταμός. μέγας (fortasse μέγα) θεῦμα ἔχων.

βούφαρον τὴν εὐάροτον γῆν. φάρος γὰρ ἡ ἄροσις. Haec omnia Hesychius habet; *βουπόνηρος* ex Iustin. Novell. VI. memorat Martinius Lex. phil. s. v. *bulimia*.

Atque in his quidem omnibus *βου* — aperte est ἐπιτατικόν, sive, ut grammatici volunt, ea particula a bovis vasto et immani corpore originem traxit; quae sententia tanto probabilior videri potest, si sumas, principio tales voces fuisse excusas, quales sunt *βουχάνδης* vel *βουδόκος* λέβης h. e. *βοῦν* χανδάνων (in Anyt. Ep. 2. in Anth. Gr. T. I. p. 130. ed. Iac.) ac post demum ad audaciam componendi prolapsus esse sermonem, ut *βούλιμον* dicerent λιμὸν βοῦ μέγεθος ὅμοιον; sive ex πολὺ, πουλύ orta est, quae sententia est Plutarchi Sympos. VI, 8. τὸ μὲν οὖν βούλιμον ἐδόκει μέγαν ἢ δημόσιον (?) ἀποσημαίνειν καὶ μάλιστα παρ' ἡμῖν τοῖς Αἰολεῦσι ἀντὶ τοῦ β τὸ π χρωμένους· οὐ γὰρ βοίλιμον, ἀλλὰ πουίλιμον οἷον πολύνον πάλιν ὀνομάζομεν, quae ultima ex Xylandri emendatione sic legenda sunt:

οὐ γὰρ βούλιμον, ἀλλὰ πούλιμον οἶον πολύλιμον, πάλοι ὀνομάζομεν. Sed grammatici permulta vocabula ad hunc usum retulerunt, quae simplicius explicanda fuere, ut βουπόρους ὀβελοῦς Herodoti II, 135. Hesychius; ut βούχιλος in Myrini Ep. 1. (in Anth. Gr. T. II. p. 93. Iac.) ut βούβοτος Zonaras p. 400, βουθοίνας, Eustathius T. II. p. 944. et βούτορον ὁδὸν ἀτραπὸν Albertius ad Hesych. s. v. *valde tritam* viam explicans, non ille factururus, si ad glossema simile animum advertisset: βοῶνα. ὁδόν. Etiam βούγλωστος dubitari potest an recte κατ' ἐπίτασιν explicata sit a Suida et Hesychio, ac non eum potius significaverit, οὗ ἐπὶ γλώσση βοῦς βέβηκε.

Reliqua vocabula obscurioris sunt originis et significationis, quam quae in iudicium possint venire, ut βούχως, βουτάρας, βουβίλιξ, quae acutioribus ingeniis relinquere satius duco.

---

enthalten mußten als ihnen der Antheil der Annalen an jener Zahl lassen würde; der letzte war einer Divination, die ich für sicher halte, sehr nahe. Es ist zu vermuthen, daß sie dreißig Bücher befaßten, und Hieronymus in einer sehr gewöhnlichen Zerstreung, diese Zahl richtig angab, aber irrig anwandte, nämlich auf beyde Werke.

Ich schließe diese Bemerkungen mit der Frage, ob wohl die Ueberschrift der livianischen Bücher: *historiarum ab urbe condita*, in guten Handschriften gegründet seyn sollte? die Grammatiker, Diomedes wie Priscian, citiren immer nur Livius *ab urbe condita libro* — und darnach muß man vermuthen, daß der Geschichtschreiber nichts weiter gesetzt hatte; vielleicht um sein Werk weder *annales* noch *historias* zu überschreiben: da aber der Titel sehr befremdlich lautete, so hätte man ihn ergänzt.

B e r i c h t i g u n g.

In dem Aufsatze des Hrn. Prof. Doeberlein ist die Stelle S. 254 Z. 6. v. u. bis 355 Z. 4. folgendermaßen zu verändern.

Nam *μη̃ εἷς* dictum est pro *μη̃ εἶναι λέγοις* *). Quo sensu autem *γένοιο* opponatur verbo *εἷς*, ex iis locis apparet etc.

*) Praegnans hoc dicendi genus passim interpretum acumen elusit. Soph. Ant. 492.

αὐτὴ τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε πάντ' ἐπὶ στασο.
ubi Hermannus *ἐπίστασαι* substituit. Eadem brevitate *τελῶν* v. 1065. poeta dixit pro *τελείσθαι λέγων*, i. e. *ὀψόμενος*. Tac. Ann. XVI, 16. *Neque aliam defensionem ab iis quibus ista noscentur exegerim, quam ne oderim* (sic enim libri, non oderint) *tam segniter pereuntes*, pro *ne odisse videar* seu *dicar*, ut ib. III, 9. *se ostentavisset* pro *se ostentavisse diceretur*. Ex eodem genere est Aesch. Theb. 1044.

ΚΗ. τραχὺς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.

ΑΝΤ. τὸ ἀγυρ' ἀθαρτος οὗτος οὐ γενήσεται.

Nam Schol. explicatio, *σκληρὸς ὑπαρχε* prorsus inepta est.